

QIZG'IN BAHS-MUNOZARA MUKAMMALLIKNI TA'MINLAYDI

1 Aholisining yarmi "yashil oila" maqomini olgan mahallalar uchun "Eng toza mahalla" va "Eng "yashil" mahalla" tanlovlar o'tkazilib, g'olib bolgan mahallalar jam'a tarasiga 500 million so'm mablag' ajaratiladi. Ushbu mablag' tanlov bo'latish maydonchasi qurish, yashil bog' yarishat hamda chiqiqi yig'ish maydonchalarini qurish va konteynerlari o'rnatishga sarflanadi. Tadbirkorlik subyektlari uchun alohida platforma ishga tushiriladi.

Korxonani "yashil belbog'" bilan o'regan, tomchilikat sug'orish tizimlarini o'rnatgan va ekologik

huquqbazarlik sodir etmagan, atmosferaga tashlamalarni onlays monitoring qilish tizimini joriy etgan tadbirkorlarga "yashil tadbirkor" maqomini berish nazarda tutilmoga. Yaxshi kor'satishchilarga erishg'anlarga "Shaffo' qurish" platformasida ustuvorlik beriladi, muayyan muddatga ekologik tekshiruvlardan ozod etiladi, barqorolik reytingida qo'shimcha bal berilg, xalqaro bozorlarga chiqishi qo'llab-quvvatlanadi.

Davlat dasturi loyihasida muhim ahamiyatiga ega vazifalar belgilangan bo'lib, yoshlar, xotin-qizlar va ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlari uchun shart-sharoitlar yarishat, qo'llab-quvvatlashga alohida e'tibor

qaratilgan. Xotin-qizlarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, innovatsiyalar borasidagi qiziqishlarini oshirish, IT-park rezidentlari bo'lishi uchun imkoniyatlar yaratish magsadida "Bi million dasturchi" loyihasiga jalb qilish ko'zda tutilmoga. Joriy yilda 15 ming nafar yoshning onlays o'quv kurslari ta'limgolish tashkil etish rejalashtirilmoqda.

Loyihaga binano ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalardagi 15 ming nafar xotin-qizni axborot texnologiyalarini yo'nalihsidagi o'quv kurslari ja'b etish magsad qilingan. Bu esa yoshlar va xotin-qizlarning raqamli texnologiyalari o'zlashtirilmoqda.

Yoshlarga qo'shimcha qo'llab-quvvatlanadi. Davlat dasturi loyihasida sportchilarimizni xalqaro musobaqaqlari, jumladan, 2026-yili Aichi-Nagoya shahri (Yaponiya) da bo'lib o'tadigan XX yozgi Osiyo va V Paraosyo o'yinlari, 2028-yilda Los-Anjeles shahri (AQSH)da uyuştsiriladigan yozgi Olimpiada va Paralimpika o'yinlariga tayyorgarligini

hunarlar egallashlariga hamda yuqori daromad topishiga xizmat qiladi.

Sog'lon turmush tarzini rivojlanтиrish maqsadida ommaviy sport musobaqaqlari qamrovini 12 million hamda sport bilan muntazam shug'ullanuvchi yoshlar sonini 600 ming nafarga yetkazish belgilanmoqda.

Davlat dasturi loyihasida sportchilarimizni xalqaro musobaqaqlari, jumladan, 2026-yili Aichi-Nagoya shahri (Yaponiya) da bo'lib o'tadigan XX yozgi Osiyo va V Paraosyo o'yinlari, 2028-yilda Los-Anjeles shahri (AQSH)da uyuştsiriladigan yozgi Olimpiada va Paralimpika o'yinlariga tayyorgarligini

tashkil etish vazifalari ham o'rinn o'lgan. Bularning barchasi sportchilarimizga xalqaro sport arenalarida yurimiz sha'nini munosib himoya qilishi uchun shart-sharoitlar yaratadi.

Hozirda davlat dasturi loyihasida sportchilarimizni xalqaro musobaqaqlari, jumladan, 2026-yili Aichi-Nagoya shahri (Yaponiya) da bo'lib o'tadigan XX yozgi Osiyo va V Paraosyo o'yinlari, 2028-yilda Los-Anjeles shahri (AQSH)da uyuştsiriladigan yozgi Olimpiada va Paralimpika o'yinlariga tayyorgarligini

tashkil etish vazifalari ham o'rinn o'lgan. Bularning barchasi sportchilarimizga xalqaro sport arenalarida yurimiz sha'nini munosib himoya qilishi uchun shart-sharoitlar yaratadi.

Orzigul QOZIXONOVA, Oly Majlis Senatining Yoshlar, xotin-qizlar, madaniyat va sport masalalari qo'mitasiga raisi.

AHOLI FAROVONLIGIGA QARATILGAN IJTIMOIY TASHABBUSLAR

1 Xususan, joriy yilgi dastur loyihasining

"Har bir insonga o'z salohiyatini ro'yobga chiqarish uchun munosib sharoitlar yarishat" yo'nalihsidagi doirasida 2025-yildan boshlab tibbiyotning biralmachi bo'g'indina o'laviy poliklinikalar, o'laviy shifokor punktлari va mahalla tibbiyot punktlarida aholiga biralmachi tibbiy-sanitariya yordamini ko'satishning samarali tizimini joriy etish ko'zda tutilmoga.

E'tiborilisi, aholi salomatigi yo'nalihsidagi chora-tadbirlarini belgilashda har bir yosh toifasi,

kasalliklar turi va guruhni,

xavfiliik darajasi, aholining

ijtimoiy ahvili kabi barcha holat

qamrab olingan. Agarda soha

mutaxassislarini va xalqimiz

takliflari asosida ushbu chor-

ta'dabirlar yanada takomillashtiril-

qabul qilinsa, fuqarolarimizning

davlat tibbiy xizmatlariga bo'lgan

ishonchi yanada ortishiga

erishiladi.

Misol uchun, dastur loyihasining bolalar o'tasidagi

irsyl kasalliklarning oldini olish

va davolash samaradorligini

oshirish 15-maqсадida irsyl

kasalliklar bilan xastalangan

balorlari dor visitalor, tibbiy

buyumlar va shifobaxsh

ozuqalar bilan 100 foiz

ta'minlash nazarda tutilmoga.

Shuningdek, yurak-qon tomir,

diabet kasalligi bor bermorni

davolash ham 100 foizli

kor'satichikda qamrab olinadi.

1 min. nafar chaqaloq tug'ma gipotireoz, fenikelotonuriya kasalliklarni aniqlash bo'yicha ne'onatal skrinindan, 3 - 18 yoshi 10 min. bola onkogematologik kasalliklarni etra aniqlash bo'yicha ommaviy va selektiv skrinindan o'tkaziladi.

Xavf guruhiga mansub bo'lgan aholini onkologik kasalliklarni bo'yicha skrinining tekshiruvlaridan o'tkazish, xavfi o'sma kasalliklari 1 yilgacha o'lim ko'satkichini 13,8 foizdan yugor bo'lmasligiga erishish uchun markaziy poliklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori shtati

erishish uchun markaziy politiklinikalarda "Onkonazorat xonasini" uchun alohida akusher-ginekolog shifokori s

MAFKURAVIY TO'FONLAR

Bizni ulardan kuchli iroda, birlik va hamjihatlik asraydi

Darhaqiqat, yangi O'zbekistonda yoshlari masalasi tom ma'noda davlat siyosati darajasiga ko'tarildi. Ular xalqimizning beba boyligi sifatida qadrlanmoqda, har tomonloma o'sib-ulg'ayishi, zamonaviy ta'lum-tarbiya olishi uchun barcha qulaylikka ega bo'imoda. O'g'il-qizlarning bog'cha yoshidanoq ma'naviy immunitetini mustahkamlash, harbiy vatanparvarlik tuyg'usini yuksaltirishga urg'u berilyapti. Endigi vazifa esa ana shu ishlarni yangi sifat bosqichiga ko'tarish, navqiron avlodning bilimlarini faqat nazariy emas, analiyot bilan kengaytrish, ma'naviy-ma'rifiy targ'ibotning ta'sirchan manezimlarini hayotga ttabiq etish.

Barchamiz bilamiz, hayotda bolalar kattalarga taqildi qilib o'sadi. Shunday ekan, ertayu kech ularning qulog'iga ma'naviyatdan quruq va'z aytilishdan naf yo'q. Vatanparvarlik, el-yurt tinchligi, baxtu saodoti uchun jonkuyarlik, odob-axloq borasida, avvalo, o'zimiz o'nak bo'lolsak, bu navqiron avlodning komil insonlar bo'lib voyaga yetishiga xizmat qilishi, shubhasiz.

Bugun yoshlari orasiga chuqur kiring borgan teledasturlar, internet saytlari, ijtimoiy tarmoqlar imkoniyatlardan ham unumli foydalanish zarur. Shu o'rinda bir hayotiy misol. Ijtimoiy-ma'naviy tadqiqotlar instituti ilmiy xodimlari Avazbek Shermatov va Nigora Husanova o'tgan yil boshida o'zbek telekanallarining Vatan himoyachilarini kuni munosabati bilan efirga uzatiligan bayram dasturlarini tahlil qilib chiqishdi. Mualliflarning vatanparvarlik ruhi

unchalik sezilmagan, davlat tiliga humrat, ma'naviyat, tarbiya va axloq tuyg'usi bilan to'yintirilmagan, yurt himoyasi, tinchlikni asrash kabi mavzulardagi kinofilmilar, deyarli efir yuzini ko'magan dasturlardan ko'ngli to'lmagan.

"Bolalarga Vatanni sevish bog'cha yoshidanoq o'gartilishi shart. Bunda bog'cha yoshidagi bolalarga mo'llallangan "Bolajon" va "Aqlvoy" telekanallarining o'mni katta."

Biz bolalar qalbida one Vatanga muhabbat, Vatan oldidi burch, mas'uliyat va sadogaq ruhida tarbiyalashni oddiy ko'ringan narsalardan boshlashni hozirdan, ayni paytdan yo'lg'a qo'yishimiz kerak. Yo'qsas, vatanparvarlik degan tushuncha shunchaki balandparvoz so'z bo'lib qolaveradi", deya xulosa qiladi tadqiqotchilar.

Koki o'tgan 20 – 30 yillik davrni tahlili qiladigan bolsak, "Mahobhorat", "Ramayana" kabi hind serialari ta'sirida avvaliga yoshlari bo'sh vaqtida kamondan o'q otib o'ynardi. Bu filmlardan ham farosat bilan ma'naviy-ma'rifiy ulgu olish mumkin edi. Keyin Meksika va Turkiya kino mahsulotlari yopirilish kirib keldi. Ulardagi voqealar ong ostimizga ko'chib, ijtimoiy hayotimizda, turmush tarzimizda qadriyatlаримизда zid bo'lgan sezilarli o'zgarishlar paydo bo'ldi.

Efirma uzatila boshlagan Janubiy Koreya va Yaponiya filmlari esa qaysidir ma'noda kurashchanlik tuyg'usini oshirgan bo'lsa ham, yoshlarning shururini yot qadriyatlari egallashi bilan tahlikaga aylandi. Ya'ni ulardan "ozuga"lanib ulg'aygan yoshal qilichini yalang'ochlab Jumong bo'yichi kelib qoldi. Shijoatlanish o'z yo'liga, ammo

bu g'ayrat, kuch-quvvat nimaga yo'naltirilgani xotirdan ko'tarildi.

Bugun bolalarning aksariyatiidan "Sening qahramoning kim?" deya so'rasangiz, aytarli aniq javob olmaysiz. Nega ular dadil va aniq qilib, "O'ahramonim Jaloliddin Manguberdi yoki Amir Temur yoxud Zahiriddin Muhammad Bobur!" deya q'ururlanib javob berolmaydi? Demak, taxrini o'qitish va milliy q'urur tarbiyasida oqsoqliklar bor. Yosh avlodning katta qismi har qanday zamon va makon uchun vatanparvarlik, jasurlik, jasorat temsoli bo'la oladigan bu siymlarning faqat nominigina biladi, xolos. Ularning hayotini benazir faoliyatini chuqur o'rganishga qiziqishi kam.

– Yoshal tarbiyasiada samarali natijaga erishish uchun ularning ko'z o'ngida xayrli, ibrat bo'lganishlarni o'zimiz ko'proq qilishimiz kerak, – deydi siyosiy fanlar bo'yicha falsafa doktori Laziz Rahmatov. – Bu kitob, gazeta-jurnal o'qish boladimi yoki nimadir yashash, boringki, birovgaga oddiy yaxshilik qilish bo'sin, o'zimiz namuna bo'lishimiz shart. Hozir, ochiq'ini ayish kerak, koplab yoshlarga quruq pand-nasihat kor qilmaydi. Ular pragmatik va natijador ishlarga unnaydi. Motivatsiya bera olmasangiz, ularni o'zingiz istagan ishga jal qilish qiyin. Faqat ko'proq boylik ortirish, moddiy to'yinish hissi bilan yashayotgan avlod yetishib chiqqanini inkor qilмаган holda, ma'naviy komil, millat uchun kuyunchak o'zbek yoshlari butun dunyo bo'ylab yosib ketganimi ham e'tirof etishimiz lozim. Aynan ana o'sha ikkinchi toifa kuchini bir joyga jamlash, ezuq rejalaramida dastak qilmoq, yetishayotgan avlod uchun o'nak sifatida ko'rsatish, ularning

umumi platformasini va doimiy megama'lumotlar bazasini yaratish borishning foydasi katta bo'lishi aniq.

Farzandlarim ta'lrim oladigan maktabning o'qituvchisi o'quvchilarini orasida ularning ideallari to'g'risida so'rov nomra o'tказibdi. Uning aytishicha, 4-sinf o'quvchilarining aksariyati darslikda berilgan allomalarimizga havasmand ekan. Hatto qiziqib, qo'shimcha malumotlar o'ganishga kirishib ketibdi. "Ayniqsa, shifokor bo'lishni orzu qilayotgan yoshlar Ibn Sинон juda yaxshi biladi", deydi u.

Suhbatdan biroz yengil tortdim. Harqalay, hali ko'p narsa boy berilimagan. Bu boroda qillinadigan ishlar bo'yicha o'zimdan o'zim hisob so'ray boshladim. Aksariyati hollarda muhimdan nomuhimni ajrata olmayotgan dekmiz. Biroz unutmasligimiz kerak, farzandlarimizning baxti, kamoli hayotimiz mazmunidir.

– Buyuk alloma va sarkardalarimiz hayoti hamda faoliyati yoshlarni uchun yo'chi yulduz bo'la oladi. Albatta, ularni o'quvchilar keyinroq, yuqori sinflarda tarix darslarida chuqur o'rganadi. Lekin bog'cha yoshidagi bolalar ongiga ular haqidagi ma'lumotlarni animatsiyalar, qisqa episodli filmlar orgali singdirib borish kerak, – deydi pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori Nilufar Oymatova. – Bolajonlarda ulug'larimiz haqida, hech bo'lmasa,

Ilmiy tahsil va mushodalardan anglashiladi, yoshlar tarbiysi, ularning ma'naviy kamoloti, vatanparvarligi ertangi kunimizning qandyb bo'lishini, mammalikatimiz taraqqiyotini, jahonda tutgan o'nini belgilaydi. Shuning uchun ularning ong shururini turli mafkuraviy to'fonlardan himoya qilishimiz – kelajagimizni, bugungi farovon hayotimizni, ezgu orzu-maqsadlarimizni asrashimizdir.

umumiy tushuncha paydo bo'lsin. Televideniye, ijtimoiy tarmoq "YouTube"da ham ana shunday rolik va ko'rsatuvlarni ko'paytirish lozim. Bugungi kun o'quvchisining belgilangan vaqtida televizor qarshisiga kelib o'tirishga toqati yo'q.

Pedagog oliminan fikrlari kishini yana ham sergaklantiradi. Demak, tahlika shu qadar ortganki, qattiq mehnatni farzandlarimiz maktabga borgunicha boshlashimiz darkor. Ola, mahalla va maktab hamjihatlikda kelajak avlod tarbiyasi uchun jiddiy va muttasil shug'ullanishi shart.

– Yaponlarning bir hikmati bor: "Uchdan keyin kechi!". Ya'ni ular bolaga bor tarbiyani uch yoshgacha berishga harakat qiladi. Bizda esa, odatda, 5 yoshgacha tanbeh berma, jazolama deyishadi. Aslida "Tarbiya bula tug'ilishidan oldin boshlandi", degen gapda jan bor, – deydi Qurolli Kuchlar Akademiyasi katta o'qituvchisi, podpolkovnik Adham Nurillayev. – Har qancha ishim ko'p bo'lsa ham, kechqurun farzandlarim bilan suhbattashishga, birga dars qilishga, hech bo'lmasa, ularga bir saat vaqt ajratishga odatlanganman. O'zi o'qigan ilm bera oladi, tarbiyalangan tarbiyalaydi. Farzandlarimni qo'shimcha sport va ta'lim to'garaklariga berganman. Ulg'ayib Vatanning, elning koriga yaraydigan mutaxassislar bo'lsa, umrimizga umr qo'shiladi.

Aziz NORQULOV ("Xalq so'zi").

DUNYO HAFTA ICHIDA

Suvaysh kanalining yangi o'zani sinovdan o'tdi

Suvaysh kanali ma'muriyati bayonetiga tayangan "Al-Arabiya" muxbirining xabar berishicha, kanal janubidagi 10 kilometrik yangi o'zan muvaffaqiyatlari sinovdan o'tказilgan, ya'ni ikkita kema kanalning yangi qismidan qiyinchiliksiz o'tgan.

Ma'lumki, 2021-yilda "Ever Given" konteyner kemasi kanalda sayozilishi botib, hayotiy muhim suv yolin olti kunga to'sib qo'yanidan so'ng Misr ma'muriyati kanalning janubiy qismida kengaytirish ishlarni tezlashtirgan edi. Kanalning umumiy uzunligi 193 kilometr. Kengaytirish tufayli uning ikki tomonloma qismining umumiy uzunligi avvalgi 72 kilometrdan 82 kilometrgacha oshadi. Bundan tashqari, o'tказish xususiyatini kuniga qo'shimcha 6 dan 8 tagacha kemaga oshiradi.

Misr prezidenti Abdulfattah as-Sisi mamlakat "mintaqaviy muammolar" tufayli 2024-yilda Suvaysh kanalidan qariyb 7 mlrd. dollar daromad yo'qtoganini aytdi.

Kasal bo'lishga ruxsat yo'q

Italiyaning Kalabriya mintaqasi janubida joylashgan Belkastro qishlog'i meri Antonio Torkya imzolagan qarorda aholiga shoshilinch tibbiy yordam talab qiladigan har qanday kasallikni yuqirmaslik buyuriladi.

Torkyaning aytishicha, bu qadam "hazilomuz provokatsiya" bo'lsa-da, shu tariqa mintaqaviy hokimiyat organlariga sog'liqni saqlash tizimidagi kamchiliklarni ko'satish uchun signal yuborilgan.

Gap shundaki, Belkastro qishlog'i 1200 nafr ahollining qariyb yarmi 65 yoshdan oshgan odamlar, eng yaqin shoshilinch tibbiy yordam bo'limi esa 45 kilometr masofada joylashgan. Qishlog'dagi tibbiy pontiki dam olish kunlari, bayramlarda yoki ish vaqt tagagandan keyin yordam ko'satmaydi.

Belkastroliklar Torkyaning qarorini qo'llab-quvvatlashini bildirdi.

"Sony" birinchi elektromobilini sotuvg'a chiqardi

Yaponiyaning iste'mol va professional elektronika mahsulotlari ishlab chiqaradigan "Sony" kompaniyasi Las-Vegasda ochilgan "CES - 2025" ko'rgazmasida "Honda" bilan hamkorlikda ishlab chiqarilgan yangi "Afeela 1" elektromobilini tagdim etdi. Hozircha avtomobilarni faqat AQSH bozoriga chiqariladi.

"Afeela 1"ning "Origin" versiyasi narxi 89,900 dollarni tashkil etdi. Ko'proq texnologiya va yuqoriq status istagan mijozlar esa "Afeela 1" sedanining "Signature" variqantini 103 000 dollarga buyurtma qilishi mumkin. Dastlabki avtomobilarni mijozlarga yetkazib berish 2026-yil o'traliga rejalashtirilgan.

Har ikkala versiyada 490 ot kuchiga ega ikki motorli to'liq elektr quvvat tizimi mavjud. 91 kW/soat sig'imi akkumulyator bilan 480 kilometr masofani bosib o'tish mumkin. Maksimal zaryadlash quvvati 150 kWt.

2024-yil – rekord darajadagi eng issiq yil

Yevropa komissiyasining Yer holatini doimiy kuzatuvchi "Copernicus" dasturi mutaxassislarini e'lon qilgan hisobotga ko'ra, o'tgan yili (1850-yildan buyon) rekord darajadagi jazirama kuzatildi.

O'rtacha global harorat 15,1 darajani tashkil etdi. Bu 2023-yildagiga nisbatan 0,12 darajaga yuqori. Mutaxassislarining fikricha, 2024-yil 1850 – 1900-yillarni qamrab olgan "sanoatdan oldingi davri" o'rtacha ko'satkichi 1,5 darajaga oshgan binchik yil bo'ldi.

2024-yil 22-iyulda o'rtacha kunlik global harorat bo'yicha yangi rekord 17,16 darajaga yetdi.

"Insoniyat o'z taqdiri uchun javobgardir, ammo iqim o'zgarishi qanday munosabati bo'lishimiz dalilarga asoslanishi kerak. Kelajak o'z qo'limizda", dedi "Copernicus" dasturining iqim o'zgarishi bo'yicha xizmati direktori Karlo Buontempo.

Afrika qit'asi ikkiga bo'linib ketadimi?

"Bild" nashrida yozishlaricha, yerda 3 200 kilometrdan uzunroq yoriq hosil bo'lishi oqibatida Afrika qit'asi ikkiga bo'linib ketishi mumkin. Bunga doimiy harakatdagi tektonik plitlar sabab bo'ldi.

Olimlarning fikricha, ilk alomatlar 2005-yilda Efiopiya cho'ida 50 kilometr uzunligidagi yoriq hosil bo'lishi bilan ko'ringandi. Shundan so'ng yer yorilishi 2018-yilda Keniyada kuzatildi. O'shanda uning chuqurligi 15 metr, kengligi 20 metrgacha, uzunligi bir necha kilometrga yetgandi.

Aslida, buyuk Afrika yoragi 30 million yil burun paydo bo'lgan. Afrika plitasi sharq tomonidan sinib, yangi – Somali, Efiopiya, Tanzaniya to'liq va Kenyaning yarmi uylan orolga aylanishi mumkin.

Internet xabarlari asosida Sharofiddin TO'LAGANOV ("Xalq so'zi") tayyorladi.

SUVNI TEJASHDA – "AQLLI" TEXNOLOGIYALAR

Jizzax viloyatining Do'stlik tumanida suv resurslaridan oqilona foydalanish va samaradorlikni kuchaytirish maqsadida ishlash chiqilgan masofadan boshqarish loyihasi amalga oshiriladi.

Tejamkorlik

Qishloq xo'jaligi vazirligi xabariga ko'ra tumanning jami 33,4 ming gektar ekin maydoni orqali ta'minlanadi. Biroq mazkur tizim 1970 – 1975-yillarda foydalanishga topshirilgan bo'lib, irrigatsiya tarmog'larida 30 foizdan ortiq suv yo'qotilishi qayd etilmoqda. Bu muammoni bartaraq qilish maqsadida zamonaviy texnologiyalar asosida "Aqli" suv boshqarish tizimini joriy etish rejalashtirilgan.

Loyihaning umumiy qiymati 21,6 mlrn. dollarni tashkil etib, davlat-xususiy sherkilik tamoyili asosida Xitoyning

Beijing Xunan" kompaniyasi bilan hamkorlikda amalga oshiriladi. Natijada suvdan foydalanish samaradorligi 30 foizga oshishi, fermenlarning suv tejomchi tizimlarga o'tishini qol'lab-quvvatlash hisobiga qo'shimcha 20 foizgacha suv tejamkorli kutimqoqda.

Ma'lumotlarga ko'ra bugungi kunda tumanning 7 100 gektar (21 foiz) maydonida suv tejomchi texnologiyalar qo'llanilmoga.

Mazkur ko'rsatkichni 100 foizga yetkazish uchun 297 5mlrd. so'mlik qo'shimcha mablag'lar ajratilishi rejalashtirilgan.

Pasportning elektron shakli rasman tan olinadi

Shu yilning 1-iyulidan boshlab shaxsni tasdiqlovchi va boshqa hujjalarning elektron shakli rasman tan olinadi. Bu "Aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashda "ijtimoiy karta" tizimini joriy etish chor'a-tadbirlari to'g'risida"gi hukumat qarorida nazarda tutilgan.

Qulaylik

Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali vakillarining hujjalarning raqamli (elektron) shakllari rasman tan olinadi. Bunda "m.y.gov.uz" platformasi hamda "Ijtimoiy

guvohnomasi hamda boshqa hujjalarning raqamli (elektron) shakllari rasman tan olinadi.

Bunda "m.y.gov.uz" platformasi hamda "Ijtimoiy

TABIATNING MO'JIZAVIY IN'OMI</

XALQ VA ARMIIYA — BIR TANU BIR JON

JANGOVAR SAFDA — VATAN POSBONLARI

O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi "Chimyon" tog' tayyorgarligi qurashishda o'z aksini markazida bo'lib o'tgan mashg'ulotlarda yurt o'qonlari kunduzgi va tungi otish, razvedka va aloqa, hujduga muvofiq niqoblanish, shartli bermomi favqulodda evakuatsiya qilish, pistirmadan hujum, shartli dushmanni qurshab olish, dayordan kechuv, jarlik va daralararo kanat orqali xavfsiz o'tish yo'lini hozirlash kabi o'nlab murakkab jangovar vazifalarni guruh va yakka tartibda ado etdi.

Mashg'ulotlarga singdirilayotgan yangicha yondashuvlar Shimoli-G'arbiy harbiy okrugga qarashish "Nukus" umumqo'shin poligonida ham o'z aksini topdi. U yerda cho'l sharoitida jangovar tayyorgarlik mashg'ulotlari tashkil etish va o'tkazish, majmuaviy mashqlarni bajarish uchun jangovar shaharchalar, turli quroq namunalardan amaliy o'q otish uchun mo'ljallangan chinakamiga universal kompleks shaharcha barpo etildi. Poligon hududidagi o'q otish marralari, o'qotar qurollardan noqylar sharoitlarda nishonni yakson qilish mashqlari avallari eskiha ko'rinishda o'tkazilan bo'lsa, bugun taktik usullarga tayangan holda yangicha manyor va yondashuvlar asosida olib borilmoqda.

Xalqimizda "Burgingut ko'zidan uradi" degan ibora bor. Sinchi va

mergantarga nisbatan ishlatalidigan bu o'xshatish oyida bo'lib o'tgan Mudofaa vazirligi Merganlarini tayorlash markazi jamoasining natijalarida o'z askini topdi. Turkiya Respublikasida o'tkazilgan 11 davlatdan 36 ta jamao ishtirok etgan "Eng ilg'or mengan" xalqaro musobaqasida Turkiya, AQSH, BAA, Ozarbayjon, Pokiston, Bolgariya kabi dunyoning ilg'or armiyalar qatorida yurtimiz harbiyalar munosib qatnashdi.

Jamoamizdag'i safdosdarlimizning professional tayyorgarligi va har bir shartdag'i orsatichilar musobaqaning yakuniy natjesida o'z aksini ko'rstatdi. Jangovar mutlaq qol'iblikni o'g'la kiritdi.

Xalqaro myosida erishayotgan yutuqlarimiz harbiy xizmatchilarimizni ham birdeku ruhlantergan bo'lsa ajab emas. O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi harbiy xizmatchilar Qozog'iston Respublikasida o'tkazilgan "Birlestik – 2024" mintaqaviy xalqaro o'quvlari ishtirok etidi. Unda O'zbekiston va mezon davlatdan tashqari Ozarbayjon, Qirg'iziston va Tojikiston harbiyalar ham qatnashdi.

O'quvlar "Oymasha" poligoniga va Tokmak burnidan 2 kilometr uzoqlikdagi dengiz maydonida bo'lib otdi. Mazkur hamkorlikdagi xalqaro o'quvdva ishtirokchi davlat harbiy bo'linnalari qurollari mojarolari bartaraf etish bo'yicha

qo'shma operatsiyani o'tkazdi. Boshqa davlatlar armiyasi bilan tajriba almashish, yuz berishi mumkin bolgan turli keskin vaziyatlarga doimo shay turish, eng so'ngi texnologiyalar yordamida harbiy xizmatchalar ko'nikmalarini muntazam ravishda oshirib borishga alohida e'tibor qaratildi. Mazkur o'quvlar mintaqada harbiy hamkorlik va strategik sherkilikni mustahkamlash yo'lidagi muhim qadam bo'ldi.

Toshkent harbiy okrugining "Markaz" desantchilar tayorlash bazasida doimiy ravishda soha mutaxassislarining bilin va malakalarini mustahkamlashga qaratilgan o'quv kursari tashkil etildi.

Artilleriya davlatimiz xavfsizligning daxsizligini ta'minlovchi, milliy armiyamizning salohiyatini oshiruvchi qo'shin turlaridan biri sanaladi. Doimiy o'tkazib kelinadigan o'quv mashg'ulotlari jangovar tayyorgarlikni yanada oshirish imkoniyatini beradi. Bu galgi "trevoga" ham Mudofaa vazirligi tizimida faoliyat yurayotgan artilleriya qo'shinlarining hushyorligini yana bir bor sinovdan otkazdi.

Yig'in nuqtasi Markaziy harbiy okrugining "Kattaqo'rg'on" dala-o'quv maydoni etib belgilandi. "Trevoga" signalidan so'ng Toshkent, Markaziy hamda Janubi-G'arbiy maxsus harbiy okrulgardan yo'lgan otlangan soha mutaxassislarini dastavval harbiy

texnikalarni temir yo'l platformasiga yuklashga kirishdi. Temir yo'l bektasi, shoxobchasi va aeroporti harbiy harakatlar tarkibiy bo'limiga mutaxassislar tomonidan yo'riqnomalar o'tilib, harbiy texnika va harbiy yuklarni temir yo'l harakatchan tarkibi (vagon) ga yuklash bo'yicha ko'rgazmali mashg'ulotlar o'tkazildi.

Bu oraliqda Kattaqo'rg'on garnizonidagi harbiy qism shaxsiy tarkibi ham yuqori jangovar shay holatga keltirilish, uzoq masofaga avtoyo'l orqali marsh analigi oshirildi.

2024-yil 27-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligining professional serjalari korpusi faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident Farmoni bilan Mudofaa vazirligi qo'shinlarida yangi bosh serjant va bosh serjant yordamchisi lavozimlari joriy etildi. Ular serjantlar tarkibiga mansub shartnomha bo'yicha harbiy xizmatchilar orasidan alohida tanlov asosida sarabal olinishi; Termiz garnizoni harbiy xizmatchilarining

"Termiz" umumqo'shin poligonidagi o'quv nuqtalarida jismony hamda ruhiy zo'riqni to'siqilarini yengib o'tish, tibbiy tayyorgarlik, aloqa vositalaridan foydalansh, muhandislik nazorati, hudud xaritasi bo'yicha ishlash kabi sinovlarni topshirishi shular jumlasidandir.

Muntazam ravishda o'tkazib kelinayotgan "Kembriya patruli" musobaqasi ham biz uchun ancha omadli keldi. Musobaqalarda 30 dan ortiq mamlakatlar, jumladan, Buyuk Britaniya, AQSH, Fransiya, Hindiston, Germaniya, Italiya, Latvija, Qozog'iston, Turkmaniston va boshqa davlatlardan 100 dan ortiq jamaolari ishtirok etdi. Har bir jamao 80 kilometrden ortiq masofani bosib o'tib, eng murakkab tabby va taktik to'siqlarni yengdi. O'zbekiston Mudofaa vazirligi jamoasi yuqori darajadagi professionallik va hamjihatlikni namoyish etib, o'z guruhida 13 ta jamao orasida birinchini o'rinni egaliddi. Yo'l-yolakay 4 ta rekordni yangilagan tahsising loyiq. Umumiy natijalarga ko'ra, O'zbekiston jamoasi kumush medalga sazovor bo'ldi.

Yuqoridaq jarayonlar sanoqning bir qismi, xolos. Sanalmaganlari ortidagi mehnat va mashaqqatning o'zi ham bir tarix. Eng asosiyisi, yana bir yil barchamizni shaffof imtihon qildi va biz undan muvaffaqiyatlari o'ta oldik. Boshlangan yangi yilda ham bundan-da yuqori va zalvarli cho'qilarni zabt etishni maqsad qilganniz!

Kapitan Bobur ELMURODOV.

Zamonaviy sport zali foydalanishga topshirildi

Vatan himoyachilari kuni arafasida Qashqadaryo viloyatining Nishon tumanida joylashgan Janubi-G'arbiy maxsus harbiy qismida barcha quylaylikka ega sport zali qayta jihozlanib, foydalanisha topshirildi.

Tantanali marosimda okrug qo'mondonligi, faxriyalar, harbiy qism shaxsisi tarkibi, yoshlar va keng jan'oatchilik vakillari ishtirok etdi.

Bayramona ruhda o'tgan tadbirda so'z olganlar davlatimiz tomonidan milliy armiyamiz salohiyatini yanada oshirish, harbiy xizmatchilariga shart-sharoitlar yaratish borasida izchil islohotlar olib borilayotgani haqida

to'xtalarkan, foydalanishga topshirilgan sport zali sohaga qaratilayotgan yuksak e'tiborning amaliy namunasini ekanian alohida ta'kidlashdi.

Harbiy qism negizida bunyod etilgan maskandan xizmat burchini o'tayotgan askarlari bilan birga Nishon tumani yoshlari ham foydalanishi mumkin. Bu esa "Armiya va xalq – bir tanu bir jon" tamoyilining almadagi yana bir namoyonidir.

Jadidlar izidan ilm istab

14-yanvar – Vatan himoyachilari kuni munosabati bilan Jizzax va Samarcand viloyatlarining Ma'naviyat va ma'rifat markazlarida "Jadidlar izidan ilm istab" shiori ostida "Jadidlar izidan ilm istab" mavzuida seminar o'tkazildi.

Tadbirda jadidchilik namoyandalarining yirik vakili, o'zbek dramaturgiyasini asoschisi Mahmudoja Behbudiyning avlodlari, Samarcand davlat universiteti professor-o'qituvchilari, davlat ja'moat tashkilotlari vakillari, harbiy xizmatchilar hamda yoshlar ishtirok etdi.

Samimiy savol-javoblarga boy tarza o'tga uchrashuvda qatnashchilar jadid boborlarimiz haqida yanada ko'proq ma'lumotga ega bo'ldi.

Xalq so'zi.

AVLODLARNI BIRLASHTIRGAN UCHRASHUV

Qurolli Kuchlarimiz tashkil etilganining 33 yilligi hamda 14-yanvar – Vatan himoyachilari kuni bayrami nishonlanishi munosabati bilan yurtimiz bo'ylab o'tkazilayotgan "Vatanparvarlik oyligi" doirasida turli ma'naviy-ma'rifiy, madaniy tadbirlar, uchrashuv va musobaqalar tashkil etilmoqda.

Xususan, Nukus garnizonida joylashgan harbiy qismlardan birida Qurolli Kuchlar faxriyalar hamda harbiy xizmatchilar ishtirokida "Faxriyalar va yoshlar uchrashuv" bo'lib otdi.

Tadbirga Mudofaa vazirligi tizimida ko'p yillarda mobaynida xizmat qilgan, mehnat va hayotiy tajribaga ega faxriyalar taklif etildi. Samimiy subbat chog'ida faxriyalar ayni vaqtida armiya saflarida xizmat qilayotgan ofisler, serjant va askarlarga bugungi tinchligimiz, osoyishligimiz eng oly ne'mat ekani, uni asrab-avaylash har bir fuqaroning muqaddas burchi ekanligini ta'kidlab otdi.

Shundan so'ng mehmonlar yurt himoyachilarining ma'naviy kamoloti uchun yaratilgan sharoitlar bilan yaqindan tanishdi va subbat harbiy qism oshxonasida bir piyola choy ustida davom etidi.

SAMO LOCHINLARINI TAYYORLOVCHI MASKAN

Aksariyat bolalar uchuvchi bo'lishni orzu qiladi. Biroq bu sharafla kasbni egallash hammaga ham nasib qilavermaydi. Ko'plab chig'irqlardan o'tish kerak, harbiy uchuvchchi bo'lish uchun uzoq vaqt tayyorgarlik talab etidi.

...Tonggi soat 5:00. Xonobod aerodromi.

Manzilga yetib borganimizda kursantlar uchisholdi tayyorgarligidan o'tayotgandi. Hali maydonga quyosh nuri tushmagan. Shunday bo'lsa, samolyotlarga yonilgi quyilgan, parvozga shay holatga keltirilgan. Tajribali uchuvchilar kursant va yosh harbiy uchuvchilari yo'riqnomalar bilan tanishtrimoqda. Yo'riqchilar esa harbiy uchoqni samoga ko'tarish va qo'nirdirish,

parvozni amalga oshirishda ahamiyat berilishi lozim bo'lgan holatlarga urg' berib, yerdagi mashg'ulotlarni o'tkazmoqda.

– Bugun tayyorgarlik jarayoni, – deydi kursant G'aybullo Dadajonov. – Ko'rib turganligiz, bu "L-39" – "Albatros" harbiy parvoza shay holatga keltirilgan. Tajribali uchuvchilar kursant va yosh harbiy uchuvchilari yo'riqnomalar bilan tanishtrimoqda. Yo'riqchilar esa harbiy uchoqni samoga ko'tarish va qo'nirdirish,

Xonobodgacha bo'lgan masofa bir yarim soatda bosib o'tilsa, bu samolyotda 40 daqiqa yetib boriladi. Yonilg'i 2,5 soatga yetadi. Balandlikda kislord kamligi uchun kislord ballonidan foydalaniadi. Himoya shleme esa radioaloqani ham ta'minlaydi.

Malakli mutaxassislar tomonidan taysiviyalar berilgandan so'ng mashg'ulot rahbari uchishga ruxsat berdi. Birin-ketin harbiy uchoqlar samoga ko'tarila boshladи...

Yerdagi taassurotlarimiz esa samodagi uchuvchilarga hayrat va havasdan iborat edi. Osmonga bo'qar ekanmiz, digmatellarining gumburlagan sasi asta-sekin kamayib, uchoqlar qisqa soniyalar ichida ko'zdan g'oyib bo'la boshladи.

Fursatdan foydalaniib, aerodrom hududidagi samolyot va vertolyot trenajorlari bilan tanishdik. Trenajorlari "Mi-8MT", "Mi-24" vertolyotlari va harbiy samolyotlarda dastlabki uchish ko'nikmalarini organish uchun mo'ljallangan. Ushbu majmuaviy trenajorlar Ruminiya davlatida ishlab chiqarilgan bo'lib, unda harbiy uchuvchilar, borttexniklar hafta

mabaynida mashg'ulotlar o'taydi, parvozga oid tajribalarini mustahkmalab boradi.

Shundan so'ng qiziqish ustun kelib, O'zbekiston Respublikasi Harbiy aviatsiya instituti faoliyati bilan yaqindan tanishish maqsadida yo'l oldik. Ushbu ta'ilim muassasasi 1994-yili (Jizzax oly

magistratura va doktorantura bosqichlarini ochish uchun imkoniyat yaratildi, – deydi polkovnik Hikmatulla Do'strmatov. – Ta'ilim bosqichimiz boshqa olyigholar singari 5 yillikda 4 yillikka o'tkazildi. Ilmiy pedagogik kadrlar tayyorchilik imkoniyati cheklangandi. Institut maqomini organizmizda so'ng ushbu imkoniyatga ega bo'ldik. O'tgan yillarda mobaynida ilmiy salohiyatimiz 47 foizi tashkil etgan bo'lsa, joriy yilga kelib bu korisatik 52,5 foiziga yetdi.

Harbiy aviatsiya instituti o'quv hamda mashg'ul binolari, zamoniyan trenajorlar, uskunalar, ilg'or axborot texnologiyalari bilan to'liq jhozangan. Bu kursantlarga Xonobod aerodromida harbiy uchuvchilariga bosqarish va ularga texnik xizmat ko'satishga ishlashga qaratilayotgan.

Institutda xorij muassasalarini bilan qo'shma ta'ilim dasturlari asosida tajriba tarqasida uchuvchisiz qurilmalar yig'ish ham yo'lg'a qo'yilmoqda. Harbiy aviatsiya institutida olib borilayotgan burchi yangi qo'shib kelayotdi.

Sherzod EGAMBERDIYEV, jurnalist.

harbiy aviatsiya bilim yurti nomi bilan tashkil etilgan. Keyinchalik davlatimiz rahbari 2018-yili Qarshi tumanidagi Xonobod harbiy aerodromida bo'lganida ushbu aerodrom imkoniyatlaridan samarali foydalaniish bo'yicha takliflar bildirildi. Shu asosda olib harbiy aviatsiya bilim yurti 2019-yili Qarshi shahriga ko'chirildi. 2024-yil 17-yanvarda Prezident qarori asosida Harbiy aviatsiya bilim yurti "institut" maqomini oldi.

– Bu bilan ta'ilim dargohimizda

O'zbekiston Transport vazirligi Xitoy, Rossiya, Qozog'iston, Qirg'iziston va

Tojikiston bilan xalqaro avtobus yo'nalishlari tarmog'ini kengaytirishni rejalashtirmoqda.

Xalq so'zi

Narodnoe slovo

MUASSISLAR:

O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisি
Qonunchilik palatasiga Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisি
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G-142. 12 830 nusxada bosilgi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxdan.

TELEFONLAR:
Devonxonha 71-259-74-51; ko'bitiyat 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-